

GÄLLIVARE-

Vad kan en god man göra för dig?
- en god mans uppdrag är att hjälpa dig med
beslut och åtgärder.

Överförmyndarnämnden ska kontrollera att gode män
utför sitt uppdrag på bästa sätt.

Gällivare
kommun

Vad kan en god man göra för dig?

En god mans uppdrag är att hjälpa dig med beslut och åtgärder. Det kan exempelvis vara att hjälpa dig att betala räkningar eller att hjälpa dig att söka bidrag eller insatser från samhället. Även om en god man förordnas för dig behåller du din rättshandlingsförmåga, vilket innebär att du har rätt att bestämma över dina personliga angelägenheter, dina tillgångar samt kan ingå bindande avtal. Den gode mannen måste därför alltid få ditt samtycke till större rättshandlingar som vidtas för din räkning.

Den gode mannens uppdrag kan omfatta att bevaka din rätt, förvalta din egendom och sörja för din person. Ett uppdrag om god man är frivilligt och något som den gode mannen utför på sin fritid. Därför kan du inte alltid räkna med att nå din gode man.

Vem kan få en god man?

Ett godmanskap är frivilligt både för den som ska ha god man och för den som ska förordnas som god man. Det är tingsrätten som prövar ansökningar om anordnande av godmanskap. För att tingsrätten ska kunna besluta om att anordna ett godmanskap för dig krävs det att du har en sjukdom, psykisk störning, försvagat hälsotillstånd eller liknande förhållande som medför att du behö-ver hjälp med att tillvarata dina rättigheter i samhället, sköta dina personliga angelägenheter eller med att sköta din ekonomi.

Hur kan en god man hjälpa dig?

Eftersom den gode mannens uppdrag är att hjälpa dig med beslut och åtgärder rörande dina personliga angelägenheter eller att bevaka dina rättigheter varierar uppdraget beroende på ditt behov av stöd och hjälp. En god man ska inte träda in istället för exempelvis hemtjänst eller annat stöd från samhället, utan ska hjälpa dig med beslutsfattande och att tillvarata dina intressen och rättigheter i samhället.

Det finns tre områden inom vilka en god man kan tillhandahålla hjälp och stöd:

Bevaka rätt

Inom området kan en god man bl.a. hjälpa dig med att:

- Se till att dina rättigheter i samhället respekteras
- Bevaka dina rättigheter vid exempelvis fastighetsförsäljning eller arvsskiften
- Söka olika bidrag

Förvalta egendom

Inom detta område kan en god man bl.a. hjälpa dig med att:

- Förvalta dina tillgångar och betala dina räkningar
- Deklarera
- Ta ut fickpengar

Sörja för person

Inom området kan en god man bl.a. hjälpa dig med att:

- Ansöka om kontaktperson
- Ansöka om insatser från exempelvis socialtjänsten till stöd i din vardag
- Ansöka om annat boende

Vem kan bli god man?

Du får gärna själv föreslå att någon som du litar på förordnas som god man för dig. Har du inget förslag själv kan överförmyndarnämnden föreslå någon person att förordnas som god man.

Den som ska förordnas som god man ska vara lämplig, vilket innebär att den person som förordnas ska ha den kunskap och erfarenhet som behövs för att kunna hjälpa dig med de beslut och åtgärder som ditt behov föranleder. Den tilltänkta gode mannen ska även vara rättrådig och i övrigt lämplig för uppdraget, vilket innebär att en kontroll av skuldsaldo och förekomst hos krono-fogdemyndigheten samt av förekomst i belastningsregistret hos rikspolisstyrelsen sker som ett led i lämplighetsbedömningen.

Eftersom ett godmanskap är frivilligt för dig och den som ska förordnas som god man krävs det att både du och den tilltänkta gode mannen samtycker till godmansförordnandet.

Ansökan om god man

Ansökningar om stadigvarande godmanskap prövas och beslutas av tingsrätten. Du, eller någon nära anhörig, ansöker därför hos tingsrätten om att en god man ska förordnas för dig.

I ansökan ska du uppge varför du behöver hjälp av en god man samt vad du vill att den gode mannen ska hjälpa dig med. Blankett som du kan använda för att ansöka om förordnande av god man finns hos överförmyndarnämnden. Det är bra om du till ansökan bifogar läkarintyg och social utredning som styrker ditt behov av god man.

Ansökan ska skickas till Gällivare tingsrätt.

Vad kostar det att ha en god man?

Den gode mannen har rätt till skäligt arvode och ersättning för kostnader som är nödvändiga för att utföra uppdraget som god man. Det kan vara fråga om exempelvis resor, telefon och porto.

Normalt kostar det mellan 10 000-15 000 kronor per år att ha en god man.

Det är din inkomst och dina tillgångar som avgör om du själv ska betala arvode och kostnadsersättning till din gode man.

Överstiger din skattepliktiga inkomst 2,65 prisbasbelopp (113 420 kronor 2011) eller om dina tillgångar överstiger två prisbasbelopp (85 600) ska du själv betala arvode och kostnadsersättning till din gode man.

Du ska även betala arbetsgivaravgift för din gode man.

Om du inte längre behöver god man

Har ditt behov av god man upphört kan du själv, någon nära anhörig eller din gode man ansöka om att godmanskapet ska upphöra. Det är tingsrätten som prövar och beslutar om godmanskapet ska upphöra.

Överförmyndarnämnden (2019-2022), från vänster: Jan Hollström (M) ledamot, Inger Junkka (S) ordförande och Isabell Öderyd (V) vice ordförande.

Ersättare: Johannes Reinfors (V), Birgitta Heldeskog (S), Stig Nordqvist (SJVP)

Överförmyndarnämndens tillsyn av gode män

Överförmyndarnämnden ska kontrollera att gode män utför sitt uppdrag på bästa sätt. Den gode mannen ska därför årligen redovisa till överförmyndarnämnden hur din gode man använt dina tillgångar. I vissa fall måste även din gode man ansöka om samtycke hos överförmyndarnämnden till rättshandlingar, exempelvis fastighetsförsäljning.

Gällivare
kommun

Nämnd- och utredningsenheten
Överförmyndarexpeditionen
Tel: 0970-818 000, växel